

اجرای طرح مهتاب؛ گام تازه توانیر برای کاهش هوشمند تلفات برق

از مهمترین برنامه‌های اصلاحی صنعت برق در سال‌های اخیر تبدیل شود.

از سوی دیگر، اجرای مهتاب تنها یک اقدام فنی محسوب نمی‌شود، بلکه ابعاد اقتصادی و اجتماعی نیز دارد. کاهش تلفات برق به معنای صرفه‌جویی در منابع ملی، کاهش فشار بر نیروگاه‌ها و شبکه انتقال و توزیع، و در نهایت افزایش عدالت در توزیع انرژی است.

در شرایطی که مصرف برق در فصل‌های گرم سال افزایش می‌یابد و شبکه برق کشور تحت فشار قرار می‌گیرد، هر میزان کاهش تلفات می‌تواند به پایداری بیشتر تأمین برق کمک کند. توانیر اعلام کرده است که این طرح به صورت مرحله‌ای و با همکاری شرکت‌های توزیع برق، دستگاه‌های نظارتی و نهادهای اجرایی دنبال خواهد شد. به نظر می‌رسد اجرای گسترده طرح مهتاب، بخشی از راهبرد کلان صنعت برق برای مدیریت مصرف، کاهش تلفات و مقابله با تخلفات انرژی باشد؛ راهبردی که اگر با استمرار، نظارت و استفاده از فن‌آوری‌های نوین همراه شود، می‌تواند آثار ملموسی بر پایداری شبکه برق کشور بر جای بگذارد.

در نهایت، طرح مهتاب را می‌توان تلاشی برای عبور از برخوردهای مقطعی و حرکت به سمت مدیریت هوشمند و نظام‌مند تلفات برق دانست؛ تلاشی که موفقیت آن، هم به دقت اجرایی و هم به همکاری مشترکان و نهادهای مرتبط وابسته است.

حوزه استخراج رمزارز است.

مسئولان توانیر بارها تأکید کرده‌اند که بخشی از تلفات غیر فنی در شبکه، ناشی از فعالیت‌هایی است که در پوشش واحدهای صنعتی، کشاورزی یا کارگاهی انجام می‌شود اما در واقع به مصرف غیرقانونی برق برای استخراج رمزارز اختصاص دارد. بر همین اساس، طرح مهتاب با هدف شناسایی این موارد و برخورد قانونی با متخلفان، در دستور کار قرار گرفته است.

توانیر همچنین اعلام کرده است که در مواردی که امکان وجود دارد، انشعابات غیرمجاز به جای قطع کامل، به سمت ساماندهی و تبدیل به انشعاب قانونی هدایت می‌شوند تا ضمن حفظ حقوق مشترکان، فشار غیرضروری بر شبکه نیز کاهش یابد. این رویکرد به‌ویژه در مناطق کم‌برخوردار یا نقاطی که توسعه شبکه با تأخیر همراه بوده، اهمیت بیشتری پیدا می‌کند.

کارشناسان صنعت برق معتقدند که موفقیت طرح مهتاب، علاوه بر شناسایی و جمع‌آوری انشعابات غیرمجاز، به هوشمندسازی شبکه توزیع نیز وابسته است.

استفاده از ابزارهای پایش، کنتورهای هوشمند، تحلیل داده و کنترل لحظه‌ای مصرف، از جمله اقدام‌های است که می‌تواند در کاهش تلفات و افزایش بهره‌وری شبکه نقش تعیین‌کننده داشته باشد. از نگاه تحلیلگران، اگر این طرح به‌درستی و به‌صورت مستمر اجرا شود، می‌تواند به یکی

شرکت توانیر با اجرای طرح ملی مهتاب، وارد مرحله تازه‌ای از مقابله با تلفات انرژی در شبکه برق کشور شده است؛ طرحی که با رویکردی هوشمند، جهادی و میدانی، هدف آن کاهش تلفات فنی و غیرفنی، شناسایی انشعابات غیرمجاز و ساماندهی مصرف در بخش‌های مختلف عنوان شده است. به گفته مسئولان صنعت برق، «مهتاب» مخفف مدیریت هوشمند تلفات انرژی برق است و در قالب برنامه‌ای ملی برای کنترل و کاهش هدررفت انرژی در شبکه توزیع اجرا می‌شود. این طرح، علاوه بر تمرکز بر کاهش تلفات فنی در شبکه، به‌طور ویژه بر تلفات غیرفنی، از جمله استفاده غیرمجاز از برق و انشعابات غیرقانونی، متمرکز است؛ موضوعی که در سال‌های اخیر به یکی از چالش‌های جدی صنعت برق کشور تبدیل شده است. در چارچوب این طرح، شرکت‌های توزیع برق در استان‌های مختلف کشور مأمور شده‌اند با اجرای مانورهای سراسری و اقدام‌ها میدانی جهادی، نقاط پریسک شبکه را شناسایی و انشعابات مشکوک را بررسی کنند.

گزارش‌های منتشرشده نشان می‌دهد که این برنامه در استان‌هایی مانند اردبیل، اصفهان، ایلام و خوزستان نیز به اجرا درآمده و به تدریج به سایر مناطق کشور گسترش یافته است.

یکی از محورهای اصلی طرح مهتاب، مقابله با قاچاق برق و استفاده غیرمجاز از انرژی، به‌ویژه در